

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/27/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124202132
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4124202132.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky C. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX/X, B. a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., t.č. bytom F. XX, E., o návrhu navrhovateľa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, B., takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/11/2023 - 11 zo dňa 07.02.2023 tak, že maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., H. XXX/XX počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

G. E. je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Súd zaväzuje matku maloletého prispievať na jeho výživu mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré je matka povinná platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Súd zaväzuje otca maloletého prispievať na jeho výživu sumou vo výške 100,- eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresnému súdu Nitra bol dňa 21.02.2024 doručený návrh ÚPSVaR Nitra na zverenie maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke G. E., nar. XX.XX.XXXX a zároveň návrh na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúci v odovzdaní maloletého dieťaťa do dočasnej starostlivosti starej matke.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 15.02.2024 navštívili rodinu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX na adrese D. XX/X, B.. Po príchode do domácnosti matka javila známky nepríčetnosti, nakoľko začala rozprávať, že ju pohryzol pes ľudí, ktorí ju vydierajú cez jazvu a ona im musela v januári odovzdať celý rodičovský príspevok. Matka ďalej uvádzala, že cez jazvu do nej vstupujú duše tých ľudí, ovplyvňujú jej život a ona musí robiť všetko to, čo jej prikážu. V čase návštevy sedel maloletý A. na posteli a mal na sebe iba plienku. Počas rozhovoru sa maloletý začal hrabať v smetnom koši v izbe a vyjedat'

zbytky keksíkov. Z toho dôvodu navrhovateľa zaujímal, či maloletý od rána už niečo jedol, načo matka zareagovala, že mu chcela spraviť jesť, avšak zo stien rodinného domu sa jej začala ozývať duša ženy a zakazovala jej nakrmiť ho. Matke uviedli, aby mu bezodkladne spravila jesť. Matka vôbec nepočúvala a stále opakovala, že má v sebe duše, ktoré ju ovplyvňujú. Následne si všimli, že maloletý A. mal na hlave modriny. Matka uviedla, že svojho syna nezabila. Matky sa preto spýtali, či duša, ktorá v nej aktuálne je, jej prikázala, aby svojho syna zbila. Matka na to povedala, že áno, bolo to minulý týždeň, kedy jej duša prikázala, aby svojho syna zbila. Matka tvrdila, že keby je vo svojom tele ona, nikdy by synovi neublížila, avšak nedokáže dané duše ovládať a musí ich poslúchať, nakoľko sa ich bojí. Maloletý mal po tele aj viaceré zahojené škrabance. Z toho dôvodu jej uviedli, že bude potrebné vziať maloletého A. do FN v Nitre a vyšetriť ho. Matka s vyšetrením súhlasila a zároveň uviedla, že svojho syna aj tak nechce a môžu si ho vziať. Otec dieťaťa uviedol, že býva na ubytovni v E. a v práci je každý deň do 17:00 hodiny, takže o syna by sa starať nemohol, ale jeho matka pani G. E. by sa o dieťa postarala. Pýtali sa, či má niekto z rodiny auto, kto by mohol dieťa s matkou na vyšetrenie odviezť. Povedala, že auto má len otec, ale ten je v práci. Vysvetlili jej, že v tom prípade musia zavolať príslušníkov polície aj záchrannú zdravotnú službu, lebo dieťa ani matku nemajú možnosť odviezť. Od matky maloletého si vypýtali preukaz poistenca, povedali jej, nech sa oblečie a na vyšetrenie pôjde s nimi, aby podpísala súhlas s vyšetrením syna a v prípade potreby s jeho následnou hospitalizáciou. Po príchode zdravotníkov a príslušníkov polície pani A. všetkým rozprávala, že ona je obeť, nie jej dieťa a ona potrebuje pomoc, lebo ju a jej dušu ovládajú cudzí ľudia. Po spísaní osobných údajov a oboznámení sa so situáciou sa dohodli, že matka s maloletým dieťaťom pôjde na vyšetrenie spolu so zdravotníkmi a súčinnosť polície, nakoľko matka bola spolupracujúca, nie je potrebná. Maloletý počas prevozu v sanitke zaspal, po príchode do FN Nitra matka vystúpila z auta a začala od ľudí zháňať cigaretu, ktorú si zapálila a kým nedofajčila, nebola ochotná ísť na oddelenie. Dieťa ju vôbec nezaujímal. Počas vyšetrenia opätovne rozprávala o jazve, dušiach a psovi, ktorý ju pohryzol, podpísala potrebné papiere a po odovzdaní maloletého dieťaťa na oddelení odišla domov.

Na základe posúdenia situácie maloletého dieťaťa navrhovateľ dňa 16.02.2024 navštívil domácnosť pani G. E., starej matky maloletého dieťaťa, za účelom zistenia možnosti zabezpečovania starostlivosti o maloletého A. z jej strany, prípadne iných príbuzných. Stará matka mala vedomosť o incidente, ktorý sa odohral predchádzajúci deň a súhlasila so zabezpečením starostlivosti, rovnako jej manžel pán C. E. vyjadril súhlas. Vzhľadom k jej vyjadreniu prešetrili pomery v domácnosti. Stará matka žije v kompletne zariadenom rodinnom dome so svojím manželom, kde sú podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa vytvorené.

Matka maloletého A. má podľa vyjadrenia príbuzných dlhodobu psychické problémy a maloletému dieťaťu bolo fyzicky ubližované. Zo strany ÚPSVaR Nitra a aj zo strany personálu v nemocnici jej bola navrhnutá aj psychiatrická hospitalizácia, ktorú rezolútne odmietla, rovnako odmieta aj psychologickú pomoc a medikamentóznou liečbu.

Z telefonického rozhovoru so sociálnym pracovníkom z FN Nitra vyplynulo, že maloletý A. mal preliačenú lebku, výsledky ďalších vyšetrení ešte neboli dostupné. Na matku maloletého dieťaťa bude podané trestné oznámenie.

Na základe uvedeného je podľa navrhovateľa rizikom, aby matka mala svoje dieťa vo svojej starostlivosti, nakoľko by bol jeho život a zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin vážne ohrozený.

3. Uznesením Okresného súdu Nitra č.k.: 24P/27/2024 zo dňa 23.02.2024 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola Fakultnej nemocnici Nitra uložená povinnosť odovzdať maloleté dieťa do dočasnej starostlivosti starej matke G. E., nar. XX.XX.XXXX, v ktorej starostlivosti bude maloletý až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej v konaní vedenom pod sp. zn. 24P/27/2024.

4. Na pojednávanie sa nedostavila matka maloletého dieťaťa, ktorá mala doručenie predvolania riadne vykázané dňa 07.05.2024, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnila a nežiadala o odročenie pojednávania a preto súd podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku pojednával bez prítomnosti matky.

5. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že trvá na podanom návrhu, od predchádzajúceho pojednávania sa nič nezmenilo, matka nedokáže zabezpečovať starostlivosť o dieťa, ani nemá záujem. Boli od posledného pojednávania aj šetriť pomery, sú v kontakte s pani E. a všetko je v jej domácnosti v poriadku. Dňa 20.05.2024 boli osobne za starou matkou, ktorá sa vyjadrila, že matka bola hospitalizovaná na psychiatrii v nemocnici. Keď jej volali, tak stará matka uviedla, že matka už bola prepustená, ale doma

sa nenachádzala, nevedela povedať kam matka odišla, ale o termíne pojednávania vedela. Ešte stará matka prisľúbila účasť na pojednávaní. O trestnom oznámení nemá žiadne informácie.

6. Otec maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedol, že súhlasí s návrhom, maloletý je v tých najlepších rukách. Otec sa oňho momentálne nemôže starať, keďže býva na ubytovni. Chodieval za synom, keď ešte bol u svojej matky, ona sa snažila oňho starať, ale psychicky to nezvládla. Bývajú tam s ňou jej príbuzní, aj rodičia, aj súrodenci, ale nemajú medzi sebou dobré vzťahy, oni jej moc nepomáhali. Otec uviedol, že má príjem okolo 1000 eur v čistom v priemere s tým, že výživné môže platiť tak, ako mu bolo určené, 100 eur mesačne.

7. Stará matka G. E. na pojednávaní uviedla, že maloletý A. je u nej od 23.02.2024. Zatiaľ je na PN, nemá nárok na rodičovskú dovolenku, ale bude musieť nastúpiť do práce, tak maloletý nastúpil do jasličiek. Zo začiatku keď prišiel ku nim, tak bol taký neposlušný, nevedel si zvyknúť, búchal vecami, behal stále hore - dole, ale postupne keď sa mu začali venovať, tak teraz už aj dobre spí, aj sa dobre napapá. Stále sa mu venuje, číta mu knihy, chodia na prechádzky, učia sa spoznávať veci a to aj spolu s manželom. Syn chodí na víkend, keď nepracuje alebo keď skončia skôr v robote, tak sa zastaví a vtedy sa mu venuje aj on a aj mu kupuje veci, aj ho nakŕmi, aj s ním ide na prechádzku. Čo sa týka matky dieťaťa, tak ona moc nechodila alebo keď prišla tak to bolo poobede keď išiel spať alebo neskoro večer po 21:00 hod., pričom malý chodí spať o 19:00 - 20:00 hod. U nej chodil spať o 22:00 - 22:30 hod. Najskôr matku odmietal, aj ju tak odstrčil ale usmernili ho, začala mu to vysvetľovať, učili ho, aby sa pekne k mamine správal, takže už ju akceptuje keď sa stretnú vonku, aj ide k nej. Matka im nevyčíta, že by si zobrali jej syna, že sa oňho starajú, ona sama vtedy povedala, keď išla do nemocnice, že nech si ho vezmú, že ona ho nechce. Rozprávala sa aj s jej mamou a tá hovorila, že neberie ani lieky a že odmieta ísť na vyšetrenie. Stará matka uviedla, že maloletý aj predtým chodieval ku nim, brávali si ho aj cez týždeň, aj cez víkend, on bol dobručký. Až potom čo sa mu toto stalo, čo je popísané v návrhu, tak potom bol z toho taký vykoľajený, taký zmätený. Stretli matku na detskom ihrisku v B.. Povedala iba A. môj a povedala mu, že nech jej pošle božtek, ten jej poslal, zakývala mu a išla preč. Nesnažila sa komunikovať ani so starou matkou ďalej. Otec dieťaťa chodí malého navštevovať, zaujíma sa o neho.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom spisu: návrh, rodný list maloletého A., uznesenie o nariadení NO, správa kolízneho opatrovníka zo dňa 25.04.2024, lustrácia na matku v Sociálnej poisťovni, písomný súhlas manžela G. E., pripojený spis OS Nitra sp. zn. 24P/11/2023 z neho rozhodnutie na čl. 11 a nasledovné a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil tento skutkový a právny záver:

9. Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX pochádza z partnerského vzťahu matky C. A., nar. XX.XX.XXXX a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX.

Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k.: 24P/11/2023 - 11 zo dňa 07.02.2023 súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 100 eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15-teho dňa mesiaca vopred k rukám matky. Rodičia maloletého dieťaťa ukončili svoj partnerský vzťah a z toho dôvodu matka podala návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému A..

Uznesením Okresného súdu Nitra č.k.: 24P/27/2024 zo dňa 23.02.2024 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola Fakultnej nemocnici Nitra uložená povinnosť odovzdať maloleté dieťa do dočasnej starostlivosti starej matke G. E., nar. XX.XX.XXXX, v ktorej starostlivosti bude maloletý až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej v konaní vedenom pod sp. zn. 24P/27/2024. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia boli evidentné psychické problémy na strane matky dieťaťa, v dôsledku ktorých nie je schopná nielen zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, ale maloletý sa ocitol v jej starostlivosti v ohrození života a zdravia. Sama matka sa vyjadrila, že nemá záujem zabezpečovať starostlivosť o maloletého syna. Stará matka súhlasila so zabezpečením osobnej starostlivosti o svojho vnuka, podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletého má vytvorené. V súčasnosti žije maloletý A. v domácnosti starej matky G. E., nar. XX.XX.XXXX a jej manžela C. E., nar. XX.XX.XXXX. Maloletý je v tejto domácnosti zvyknutý, prosperuje, má vytvorený denný i spánkový režim, má zabezpečené zázemie. Matka dieťaťa v súčasnosti nie je schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa z dôvodu svojho nepriaznivého psychického stavu a otec taktiež nemá vytvorené podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o svoje dieťa, nakoľko býva na ubytovni v Nitre. Stará matka dieťaťa je riadne zamestnaná, jej manžel je na výsluhovom dôchodku a privyrába si brigádne. Manžel

starej matky vyjadril svoj písomný súhlas so zverením maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti jeho manželky.

10. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 25.04.2024 je zrejmé, že bolo vykonané šetrenie pomerov v domácnosti starej matky G. E., nar. XX.XX.XXXX. V čase návštevy sa v domácnosti nachádzala stará matka spolu s jej vnukom A.. Pán E. bol v tom čase v práci. Vykonaným sociálnym prešetrením zistili, že na adrese sa nachádza 6-izbový poschodový dom, ktorý je v osobnom vlastníctve manželov. Celá domácnosť bola kompletne zariadená moderným nábytkom. V spálni sa nachádzala manželská posteľ, posteľ maloletého dieťaťa a skrine s úložným priestorom. V obývačke sa nachádzala sedacia súprava, televízia, konferenčný stolík. V kuchyni bola moderná kuchynská linka s elektrickými spotrebičmi a jedálenským stolom so stoličkami. V kúpeľni sa nachádzala rohová vaňa, umývadlo a súčasťou bola aj toaleta. Na poschodí bolo viacero izieb, ktoré sú zariadené, ale obývané iba občas, keď príde syn na návštevu. V dome sa nachádzali rôzne hračky maloletého dieťaťa a v skrinkách bolo aj jeho oblečenie. Dieťa je na domácnosť starých rodičov zvyknuté. Súčasťou domácnosti je aj malý psík. Čistota v domácnosti bola na primeranej úrovni. Stará matka je v súčasnosti PN, nakoľko má zdravotné problémy. Je zamestnaná vo firme Tekmar v Lužiankach, pracuje na smeny s mesačným príjmom približne 800 eur a poberá aj invalidný dôchodok vo výške približne 250 eur. Jej manžel pán C. E. je poberateľom výsluhového dôchodku v sume 1300 eur, v súčasnosti si brigádne privyrába rozvozom jedla dvakrát týždenne. Náklady na domácnosť predstavujú sumu približne 300 eur. Maloletý A. bol v čase návštevy veselý, spokojný, pobehoval po miestnosti, hral sa s hračkami. Bol práve po obede a chystal sa na poobedný spánok. Bol pekne a čisto oblečený. Stará matka uviedla, že starostlivosť o neho zvládajú, aj keď je veľmi živý a majú záujem ju zabezpečovať aj ďalej. Maloletý je zdravý, u pani doktorky s ním bola zatiaľ len raz kvôli chorobe. Čo sa týka kontaktu s otcom, syn je s ním v kontakte, pokiaľ mu to pracovné povinnosti dovoľia. Je zamestnaný vo firme Dikta Plus s.r.o., kde pracuje na smeny, jeho mesačný príjem je približne 700 eur, býva na ubytovni.

Následne bola vykonaná návšteva v domácnosti matky. V čase návštevy sa v domácnosti nachádzala matka dieťaťa a jej matka. Matka maloletého dieťaťa býva v rodinnom dome spolu s rodičmi a jej súrodencami. Uviedla, že je nezamestnaná, nie je evidovaná na ÚPSVaR. Čo sa týka zdravotného stavu, nie je si vedomá, že by mala nejaké problémy, preto žiadneho lekára ešte nenavštívila. Jej matka povedala, že ona s ňou chcela ísť viackrát aj na ÚPSVaR, nech sa zaeviduje, aj k lekárovi ohľadom posúdenia zdravotného stavu, ale dcéra stále odmieta. Čo sa týka kontaktu so synom, povedala, že ona za ním chodí, A. bol aj u nich, keď bola doma aj jej matka. Ohľadom trestného oznámenia, ktoré bolo na matku podané dňa 21.02.2024 nemá ÚPSVaR Nitra vedomosť. Do dnešného dňa, podľa vyjadrenia matky, jej nič neprišlo a neuskutočnil sa ešte žiadny výsluch.

11. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

13. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

14. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom

ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

15. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

16. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

17. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

18. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

19. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

20. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

24. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

27. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

28. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa ÚPSVaR Nitra na zverenie maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke G. E., nar. XX.XX.XXXX bol podaný dôvodne. Uvedený názor Okresný súd Nitra prejavil už nariadením neodkladného opatrenia č.k.: 24P/27/2024 zo dňa 23.02.2024, ktorým bol maloletý A. odovzdaný do dočasnej starostlivosti starej matky. Od nariadenia predmetného neodkladného opatrenia je maloleté dieťa v domácnosti starej matky a jej manžela, ktorý vyjadril svoj súhlas so zverením maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti jeho manželke. Maloletý A. túto domácnosť navštevoval už v minulosti, dobre sa adaptoval a starostlivosť o dieťa je vykonávaná riadne, zo strany kolízneho opatrovníka v nej neboli zistené žiadne nedostatky. Súčasťou rodičovských práv a povinností je aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Súd zistil, že matke, ktorej bol maloletý A. zverený do osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k.: 24P/11/2023 - 11 zo dňa 07.02.2023, jej zdravotný stav nedovoľoval ďalej zabezpečovať starostlivosť o dieťa riadne a bez toho, aby bolo ohrozené na živote a zdraví. Otec javí záujem o maloleté dieťa, avšak nemá vytvorené vhodné podmienky na to, aby si mohol maloletého vziať do svojej starostlivosti a zabezpečovať mu každodennú riadnu starostlivosť. Náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou, pričom stará matka prejavila záujem zabezpečovať starostlivosť o maloletého A.. Matka sa nezúčastnila nariadených pojednávaní v tomto konaní a otec vyjadril svoj súhlas s podaným návrhom. Rodičia maloletého dieťaťa ako jeho zákonní zástupcovia v súčasnosti nezabezpečujú starostlivosť o maloletého, ktorý je v starostlivosti inej osoby ako rodičov a preto zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke je aktuálne plne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Stará matka spĺňa zákonom stanovené kritériá pre zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti, má k maloletému vytvorený vzťah. Súd preto zveril maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke G. E., nar. XX.XX.XXXX a vymedzil jej práva a povinnosti vyplývajúce z nariadenej náhradnej osobnej starostlivosti.

30. Súčasne so zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti sa súd zaoberal aj otázkou vyživovacej povinnosti rodičov, keďže vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletým deťom nezaniká rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Pri určovaní tejto povinnosti prihliadol súd okrem odôvodnených potrieb maloletého aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov, keď súd zaviazal matku prispievať na výživu maloletého A. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne podľa osobitného predpisu a to vzhľadom k tomu, že príjem matky nie je známy, nakoľko matka nie je evidovaná na ÚPSVaR Nitra ako uchádzač o zamestnanie. Otca maloletého dieťaťa súd zaviazal prispievať na jeho výživu sumou vo výške 100 eur mesačne, pričom touto sumou otec prispieval na výživu dieťaťa aj na základe rozsudku Okresného súdu Nitra č.k.: 24P/11/2023 - 11 zo dňa 07.02.2023 a túto sumu je otec schopný uhrádzať aj v súčasnosti.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.